

KRAVSPESIFIKASJON

Bruker- og bruksundersøkelse museer

*Utvikling og gjennomføring av bruker- og bruksundersøkelser
ved museer i Norge*

Sak 19/101

Kravspesifikasjon

Bruker- og bruksundersøkelse museer

*Utvikling og gjennomføring av bruker- og bruksundersøkelser
ved museer i Norge*

Innhold

Bruker- og bruksundersøkelse museer

Sammenfatning av oppdraget	3
Bakgrunn	3
Innretning av arbeidet	4
Krav til søker/søknad	5
Hva ønskes det kunnskap om	5
Frister	6
Krav til søknad	6
Andre opplysninger	6

Bruker- og bruksundersøkelse museer

Utvikling og gjennomføring av bruker- og bruksundersøkelser ved museer i Norge

Sammenfatning av oppdraget

Kulturrådet ønsker å få tilbud på utvikling og gjennomføring av bruker- og bruksundersøkelser ved museer i Norge. Undersøkelsene skal gi kunnskaper om brukere ved museene, bruk av museenes ulike tilbud, bruksopplevelse og etterlatt inntrykk. Det innsamlede datamaterialet skal sammenstilles, analyseres og formidles i rapportform. Undersøkelsene skal utføres i 2019 og 2020 og skal inngå i kunnskapsgrunnlaget for Kulturdepartementets arbeid med en ny museumsmelding.

Undersøkelsesopplegget skal utvikles og gjennomføres med tanke på mulig videreføring etter 2020 og bruk av datamaterialet i periodisk statistikk.

Oppdraget består av fire deler.

1. Utarbeide et opplegg for gjennomføring av brukerundersøkelser ved museer i Norge som sikrer valide og representative data for museumsbruk i Norge.
2. Innsamling av data for museumsbruk og brukeropplevelse i 2019 og 2020. Innsamlingen av data i 2019 kan ses på som en pilot for undersøkelsen som skal gjøres i 2020.
3. Utvikling og produksjon av to rapporter: Én rapport med utgangspunkt i data for 2019, og én for 2020.
4. Anbefalinger om eventuell videreføring av arbeidet med bruker- og bruksundersøkelser ved museer i Norge etter 2020, og om innretningen av dette arbeidet.

Bakgrunn

I henhold til Norsk kulturbarometer har andelen av folk som går på museum holdt seg ganske stabilt i de siste tiårene. I perioden 1991–2016 har andelen ligget mellom 41 og 45 prosent. Når det gjelder antall museumsbesøk i året, har dette også holdt seg stabilt med et snitt på ca. 2,5. I den siste 25-årsperioden er det altså ingen store endringer i hvor stor andel av befolkningen som går på museum, og hvor ofte de går på museum.

Kulturrådet publiserer hvert år statistikk for museum

(<https://www.kulturradet.no/publikasjoner?categoryIds=1202736,11058>). Statistikken utarbeides i samarbeid med Statistisk sentralbyrå og inngår i Norges offisielle statistikk. Statistikken gir blant annet oversikt over driftsmessige forhold, formidling og utstillinger, forskning, samarbeid og forvaltning av samlinger og bygninger. Statistikken viser også besøkstall og andelen barn og unge.

I St.meld. nr. 49 (2008–2009) *Framtidas museum – Forvaltning, forskning, formidling, fornying* stilles det opp et mål om at museene skal nå publikum med kunnskap og opplevelse og være tilgjengelig for alle. Meldingen peker samtidig på at det mangler tilstrekkelige publikumsundersøkelser hos museene for å kunne gjøre fornuftige analyser av hvilke tiltak som kan være aktuelle for å få flere til å bruke museene.

Ved en rekke museer i det nasjonale museumsnettverket er det gjennomført ulike typer publikumsundersøkelser i løpet av de senere år. Flere museer, sammen med andre kulturinstitusjoner, har også deltatt i eksterne undersøkelser, blant annet i regi av Norsk Publikumsutvikling. I desember 2017 ba Kulturrådet museene rapportere inn gjennomførte publikumsundersøkelser. 15 museer svarte at de hadde gjennomført publikumsundersøkelser. Omfanget, utførelsen og tidspunkt for disse undersøkelsene varierer mye. De gir i liten grad grunnlag for sammenlikning mellom museene, for en samlet nasjonal oversikt eller for å se utvikling over tid. Det finnes i dag ingen samlet oversikt over museumsbruk i Norge, hvem brukerne er, bruksmønstre, bakgrunn for bruk og for bruksopplevelsen.

Innretning av arbeidet

Undersøkelsen som ønskes utført, skal bidra til kunnskap om bruk av museene, hvem brukerne er og om etterlatt inntrykk av bruken. Undersøkelse skal omfatte fysiske museumsbesøk (eksempelvis i utstillinger, arkiver, bibliotek, kafe mv), deltagelse på ulike pedagogiske opplegg, tilrettelagte besøk for grupper, bruk av museet som arena (for eksempel konserter, foredrag mv) og også bruk av museets nettsider. Undersøkelsene skal forholde seg til og utfylle andre foreliggende kartlegginger, undersøkelser og statistikk på områder. Det bør legges opp til innsamling av data fra museer under Kulturdepartementet, museer under andre departementer og museer under Sametinget. Det innsamlede datamaterialet skal gi kunnskap om brukere og bruk ved de enkelte museene, og skal være relevant for de enkelte museenes utvikling av formidling og publikumstilbud. Det skal videre kunne danne grunnlag for ulike typer sammenstillinger, for en nasjonal oversikt og sammenlikning museene imellom og over tid. Det vil også være ønskelig at materialet kan danne grunnlag for sammenlikning mellom land.

Det er videre ønskelig at opplegget for undersøkelsene utformes slik at det kan gjøres endringer underveis, for eksempel innsamling av andre typer data eller at det kan rettes oppmerksomhet mot nye spørsmålsstillinger. Det er videre ønskelig at det legges til rette for at det kan samles inn data som er av spesiell relevans/interesse for enkeltmuseer eller grupper av museer. Et sentralt formål med undersøkelsene er at de skal imøtekomme de enkelte museenes behov for kunnskap om brukere og bruk av museet for å kunne utvikle formidlingstilbudet og for å kunne nå flere brukergrupper.

Krav til søker/søknad

Søker må gjøre rede for hvordan opplegget som foreslås, forholder seg til foreliggende undersøkelser, kartlegginger og statistikk på området.

I Danmark er det gjennomført brukerundersøkelser i museene siden 2009, jf.

<https://slks.dk/museer/statistik-om-museer/den-nationale-brugerundersogelse/>.

Det vil være naturlig at søker orienterer seg om disse og andre relevante undersøkelser / innsamlinger av data om museumsbruk.

Søker må gjøre rede for, og begrunne, det konkrete opplegget for datainnsamling (praktisk gjennomføring, teoretisk inngang, valg av metode, når og hvordan datainnsamling skal foretas mv) innenfor de ulike delene av oppdraget og i forhold til hva innsamlingen skal bidra med datagrunnlag for. Søker må gjøre rede for de enkelte museenes deltagelse og rolle i arbeidet med innsamling av data, og for oppdragstakers arbeid og ansvar i den forbindelse. Det er ønskelig at søker gjør rede for hvordan erfaringer fra arbeidet i 2019 vil bli utnyttet i planleggingen av innsamlingen i 2020, og for ev kompetanse og samarbeidsrelasjoner mv som vil bli utnyttet i forbindelse med det. Søker må også gjøre rede for planlagt kontakt/samarbeid med for eksempel Museumsforbundet, fagmiljøer og andre relevante miljøer og ressurser.

Oppdragstaker må ha kompetanse og erfaring med datainnsamling, bruk av relevante metoder, arbeid med statistikk, analyse mv. Oppdragstaker må også ha god innsikt i museumsområdet og i relevante kulturpolitiske utviklingstrekk og problemstillinger. Søker må gjøre rede for kompetanse og erfaring, organisering av prosjektet, sammensetning av prosjektgruppe og for ev tilordning/tilknytning av ulike typer kompetanse til prosjektet

Data som samles inn, skal i utgangspunktet være åpent tilgjengelig og utføres i tråd med Norsk senter for forskningsdata (NSDs) retningslinjer for innsamling, tilgjengeliggjøring og arkivering av forskningsdata.

Oppdragstaker vil være ansvarlig for innsamling av data, bearbeiding, sammenstilling, analyse og en samlet presentasjon av data fra museene som er med i undersøkelsen. Det skal utvikles og produseres to rapporter som skal publiseres på nett / i Kulturrådets rapportserie. Oppdragstaker vil også være ansvarlig for rådgivning overfor enkeltmuseer / grupper av museer om analyse og presentasjon av det innsamlede materialet. Søker må gjøre rede for hvordan dette arbeidet planlegges utført.

Hva ønskes det kunnskap om

Innsamlingen av data og presentasjonen av materialet skal danne grunnlag for kunnskap om:

- hvem som bruker museenes ulike tilbud – bosted / geografisk tilknytning, alder, utdanning, kjønn, brukshyppighet, opplysninger knyttet til mangfoldsperspektiver mv.

- brukernes forhold og kjennskap til museet, formålet med å oppsøke/bruke museenes tilbud, hvilke tilbud som oppsøkes og brukes (eksempelvis utstillinger, arkiv, bibliotek, arrangement, mm)
- opplevelse og etterlatt inntrykk av besøk / bruk av museet

Frister

Ferdig rapport for 2019 skal foreligge innen 15. januar 2020.

Ferdig rapport for 2020 skal foreligge innen 15. september 2020.

Frist for anbefalinger om videreføring av arbeidet 1. desember 2020

Krav til søknad

Tilbyder skal gjøre rede for det konkrete opplegget for gjennomføring av hver del av oppdraget, herunder

- Metode, hva slags data som skal samles inn, gjennomføring av datainnsamling, organisering av arbeidet, kontakt/samarbeid med museene som er med i undersøkelsen
- Hvordan innsamling av data skal kvalitetssikres, jf. NSDs retningslinjer
- Analyse og formidling av materialet
- Framdriftsplan, tidsbruk og pris for de ulike delene av oppdraget, inkludert ev piloter/testing
- Navn og CV for dem som skal gjennomføre oppdraget
- Faglige ressurser, andre ressurser og samarbeidspartnere mv som oppdragstaker vil benytte i løsningen av oppdraget
- Redegjørelse for tidligere arbeid/prosjekt med relevans for oppdraget
- Pris

Andre opplysninger

Innsamling av data må kunne gjøres på norsk (begge målformer), samisk og engelsk

Oppdraget har en økonomisk ramme på 1,5 millioner kroner eks mva.

Oppdragsgiver vil, i samråd med oppdragstaker, nedsette en referansegruppe som vil følge utviklingen og gjennomføringen av prosjektet.